

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO NR. I-2882 3, 22 IR 23
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
ANTSTOLIŲ ĮSTATYMO NR. IX-876 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 3, 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu (toliau – NĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu (toliau – AĮ projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) yra siekiama

sudaryti sąlygas notarų ir antstolių profesijos atstovų kartų kaitai, skatinti įsidarbinti jaunimą šioje srityje ir nustatyti tokį notarų ir antstolių pensinį amžių, kuris šiuo metu yra nustatytas ir kitiems svarbias funkcijas valstybei vykdančioms asmenims – teisėjams bei karjeros valstybės tarnautojams.

Įstatymų projektai parengti atsižvelgiant į tai, jog šiuo metu notarams ir antstoliams yra nustatytos išskirtinės sąlygos eiti pareigas ir vykdyti veiklą ne iki įstatymais nustatyto pensinio amžiaus Lietuvos Respublikoje, bet iki kol jie sulaukia 70 metų. Pažymėtina, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos teismų įstatymu ir Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu, teisėjų įgaliojimai baigiasi kai jie sulaukia pensinio amžiaus - 65 metų, karjeros valstybės tarnautojai taip pat atleidžiami iš pareigų sulaukus 65 metų. Atsižvelgiant į tai, jog notarams ir antstoliams sudarytos išskirtinės sąlygos eiti pareigas ir vykdyti veiklą iki 70 metų amžiaus, kaita notarų ir antstolių profesijoje yra itin maža ir taip pat yra užkertamas kelias jaunimui siekti karjeros šioje srityje.

Šiuo metu Lietuvoje iš dirbančių 239 notarų, 157 notarams yra vyresni nei 50 metų amžiaus, iš kurių 62 notarams yra vyresni nei 60 metų amžiaus ir 36 notarams yra vyresni nei 65 metų amžiaus. Šiuo metu iš Lietuvoje dirbančių 114 antstolių, 50 antstolių yra vyresni nei 50 metų amžiaus, iš kurių 10 antstolių yra vyresni nei 60 metų amžiaus ir 5 antstoliai yra vyresni nei 65 metų amžiaus. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu nėra subalansuota notarų ir antstolių profesijos atstovų amžiaus struktūra, ypatingai tarp notarų profesijos atstovų, dėl šios priežasties, net 66 % visų notarų yra vyresni nei 50 metų amžiaus, o 26 % notarų yra vyresni nei 60 metų amžiaus. Atsižvelgiant į tai, jog notarams ir antstoliai gali eiti pareigas iki 70 metų, 10 metų laikotarpyje didžioji dauguma notarų ir beveik pusė antstolių eis pareigas būdami pensinio amžiaus.

Pažymėtina, kad Europos Sąjungos Teisingumo teismas savo sprendime (byla C-914/19) yra nurodęs, kad „tikslas nustatyti subalansuotą jaunų ir vyresnių darbuotojų amžiaus struktūrą, siekiant skatinti jaunimo įdarbinimą ir paaugstinimą, gerinti personalo valdymą ir kartu netgi užkirsti kelią galimiems ginčams dėl tam tikro amžiaus sulaukusių darbuotojų tinkamumo atlikti darbą, taip pat užtikrinti kokybiškas notarų paslaugas, gali būti teisėtas užimtumo politikos ir darbo rinkos tikslas“.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymo projekto rengėjai – Lietuvos Respublikos Seimo nariai.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte nustatyta, kad notaru gali būti fizinis asmuo, jeigu jis yra ne vyresnis kaip 70 metų.

Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatyta, kad notaro įgaliojimai pasibaigia notarui sulaukus 70 metų.

Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo 12 straipsnio 2 dalies 7 punkte nustatyta, kad asmuo atleidžiamas iš antstolių kai jam sukanka 70 metų.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Siūlomas šios naujos teisinio reguliavimo nuostatos:

Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte nustatyti, kad notaru gali būti fizinis asmuo, jeigu jis yra ne vyresnis kaip 65 metai.

Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatyti, kad notaro įgaliojimai pasibaigia notarui sulaukus 65 metų.

Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo 12 straipsnio 2 dalies 7 punkte nustatyti, kad asmuo atleidžiamas iš antstolių kai jam sukanka 65 metai.

Projektais yra siekiama sudaryti sąlygas notarų ir antstolių profesijos atstovų kartų kaitai, skatinti įsidarbinti jaunimą šioje srityje ir nustatyti tokį notarų ir antstolių pensinį amžių, kuris šiuo metu yra nustatytas ir kitiems svarbias funkcijas valstybei vykdančioms asmenims – teisėjams bei karjeros valstybės tarnautojams.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimtas įstatymo projektas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymų įgyvendinimas verslo sąlygoms ir jo plėtrai neatsilieps.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Įstatymo projektų įgyvendinimui nereikės priimti įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Projektas parengtas laikantis nustatytų reikalavimų.

11. Ar Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymo projekte reglamentuojami klausimai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją ir ES teisės nuostatas.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų parengti, šių aktų metmenys.

Įstatymo projekto įgyvendinimui nereikės priimti įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Įstatymo projekto įgyvendinimui papildomų valstybės lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Nėra.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai įstatymo projekto žodžiai „notaras“, „antstolis“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Teikia

Seimo nariai